

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİNİN BİRİMLERİNDE OKUYAN ENGELLİ ÖĞRENCİLERİN DERS VE SINAV UYGULAMALARINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Engelli öğrencilerin; gerek ders öncesinde, sırasında ve sonrasında ve gerekse Sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırıp, eğitimde fırsat eşitliğini sağlayarak, başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesine yönelik ders uygulamaları ders muafiyeti ve sınav uygulamalarına ait usul ve esaslar aşağıdaki belirtilmiştir.

Ders Uygulamaları

1) İşitme engelli öğrenci bulunan sınıflarda oturma düzeni, işitme cihazı kullanıp kullanmamasına bakılmaksızın, öğrencilerin ders veren öğretim elemanını rahatlıkla görebilecekleri şekilde plânlanır. Öğretim elemanı işitsel ipuçlarını kullanarak ve ses tonunu ayarlayarak yüzü sınıfa dönük bir şekilde ders verir/sunum yapar ve ayrıca bu Öğrencilere basılı ders materyalleri verir.

2) Görme engelli öğrenciye ders kapsamındaki konuları ses kayıt cihazı ile kaydetmesine izin verilir. 3) Binalarda engelli öğrenciler için gerekli düzenlemeler yapılır.

4) Bedensel engelli öğrencilerin bulunduğu sınıfların mimari olarak en uygun olan katlarda oluşturulması sağlanır. Gerek duyulması halinde kayıt cihazı kullanmalarına izin verilir.

5) Engelli öğrencilere verilen ödev ve projeler, öğrencilerin engel grubu dikkate alınarak uyarlanır.

6) Derslerde ya da ders programları ile ilgili yapılacak duyuru ve ilanlarda engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurulur.

7) Zihinsel engel, dikkat eksikliği ya da yaygın gelişimsel bozukluğa (otizm, asperger sendromu vb.) sahip öğrenciler için birden çok duyuya hitap eden öğretim yöntemi kullanılır. Ses tonu ve konuşma hızı çeşitlendirilir, somut ifadeler kullanılarak yalın ve açık bir anlatım gerçekleştirilir. Önemli bilgiler vurgulanır ve gerektiğinde ek açıklamalar yapılır.

8) Engelli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda ders veren öğretim elemanı ders ile ilgili materyali engel gruplarını dikkate alarak hazırlar ve talep etmeleri halinde söz konusu materyalleri öğrencilere verir.

9) Öğretim elemanı tarafından görme engelli öğrenciye derslerde anlatılan görsel materyallerin (fotoğraf, grafik, şekiller vb.) sesli betimlemesi yapılır.

10) Görme engelli öğrencilerin derslerde kullandığı bilgisayarların sesli hale getirilmesi olanağı sağlanır.

11) Söz konusu süreç, Engelli Öğrenci Birimi ve engelli öğrencinin ailesinin işbirliği ile gerçekleştirilir.

Ders Muafiyeti

1) Engelli öğrencinin engelinden dolayı ders muafiyeti yapılmaz.

2) Engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı ders muafiyeti talebi ile başvurmaları halinde ders seçmeli ise varsa eş değer bir ders verilir, dersin eş değeri yok ise ya da ders zorunlu ise gelişen teknoloji ve programlar yardımı ile uyarlama yapılarak verilir.

Sınav Uygulamaları

- 1) Sınav salonları engelli öğrencilerin ulaşılabilirliği göz önünde bulundurularak düzenlenir.
- 2) Sınav görevlilerinin sınav süresi ve sınav sorularıyla ilgili olarak yapacakları açıklama, hatırlatma ya da düzeltmelerin engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurularak yapmaları sağlanır.
- 3) Engelini raporla belgeleyen öğrencilerin sınavlara yardımcı araç-gereç ile (İşitme Cihazı, Teleskopik Gözlük, Prizmatik Gözlük, Büyüteç vb.) girmeleri sağlanır.
- 4) Engelli Öğrenciler için yazılı sınavlarda refakat edecek okuyucu-işaretleyici görevlendirilir.
- 5) İhtiyaç duyulması halinde Engelini raporla belgeleyen öğrencilerin sınavları bilgisayar ortamında yapılır.
- 6) Görme engelli öğrencilerin soru kitapçığı ya da soru kâğıdı, Braille (Kabartma) ya da sesli olarak hazırlanır.
- 7) Kısmi görme engelli öğrenciler için soru kitapçığı ya da soru kâğıdı 16—18 punto ya da daha büyük puntolarda basılmış olarak hazırlanır.
- 8) Engelli öğrencilerin sınavları engeline göre dersin hedefi değişmeksizin farklı formatlarda yapılabilir.
- 9) Görme, işitme, dikkat eksikliği, hiperaktivite, disleksi-disgrafi vb. engeli bulunan öğrencilerin normal sınav salonlarından ayrı olarak düzenlenen sınav salonlarında sınava girmeleri sağlanır.
- 10) Düzenlenen ayrı sınav salonlarının, öğrencilerin sınavla ilgili değişiklikleri öğrenebilmesi ve gerektiğinde soru sorabilmesi için diğer öğrencilerin sınava alındıkları sınav salonlarına yakın olmasına dikkat edilir.
- 11) Engelli öğrencilere engeline göre ek sınav süresi verilir.
- 12) Engelli öğrencilerin sınavlara ilaç, tıbbi malzeme ya da sıvı ile (insülin kalemi vb.) girmelerine izin verilir.
- 13) Engelli öğrencilerin sınav sırasında sınav görevlisi nezaretinde tuvalet—lavabo ihtiyacını karşılamasına izin verilir.
- 14) Gerekli olması halinde engeli olan öğrencilerin normal sınav salonlarından ayrı olarak başkalarından rahatsız olmayacakları ve başkalarını da rahatsız etmeyecekleri salonlarda tek kişi olarak sınav olmaları sağlanır